

Łączy nas Pamięć 2026

Trzy dni trwały w Brzesku uroczystości związane z upamiętnieniem 84. rocznicy zagłady żydowskiej społeczności Brzeska i powiatu brzeskiego. Tegoroczna edycja poświęcona była szczególnie grupie ponad 1800 żydowskich uczniów i uczennic którzy przed wojną uczęszczali do szkół regionu brzeskiego.

Organizatorami wydarzeń byli Stowarzyszenie „Pamięć i Dialog. Wspólna historia”, Miejski Ośrodek Kultury, Urząd Miejski, Powiatowa i Miejska Biblioteka Publiczna oraz Liceum Ogólnokształcące im. M. Kopernika w Brzesku.

PIĄTEK

Całość zainaugurowano w piątek 9 października w Regionalnym Centrum Kulturalno-Bibliotecznym. Pierwszym punktem programu był koncert piosenki międzywojennej zatytułowany „Tych lat nie odda nikt”. Przed publicznością wystąpiły artystki z Miejskiego Ośrodka Kultury oraz uczennice brzeskiego liceum,

przygotowane pod kierunkiem Agnieszki Piekarcz i Bernadety Styczeń. Na scenie zaprezentowały się Kinga Łoboda i Zuzanna Nizioł (wokal), Julia Mlastek (instrumenty klawiszowe, wokal) oraz Sonia Węgrzyn (skrzypce). Dopelnieniem były recytacje Magdaleny Wójcik oraz Mai Obijalskiej, która zaprezentowała m.in. autorski wiersz „Przestroga”. Wybrzmiały kultowe utwory międzywojnia, jak choćby „Już nie zapomnisz mnie” czy „Miłość Ci wszystko wybaczy”. Występy spotkały się z niezwykle ciepłym odbiorem zgromadzonej publiczności a samo wydarzenie okazało się dobrym wprowadzeniem do kolejnych punktów upamiętniających tragiczną historię miasta oraz jego dawnych mieszkańców.

SOBOTA

Najważniejszym sobotnim wydarzeniem była z kolei premiera książki „Szkoła – miejsce spotkania. Brzesko i region przed 1939 rokiem” autorstwa Anny Brzyskiej, brzeskich bibliotekarzy w osobach Moniki Sachy i Mateusza Michalskiego oraz historyka Lucjana Kołodziejskiego. Publikacja stanowi efekt wieloletnich poszukiwań w archiwach szkolnych.

– Książka ukazuje przedwojenne szkoły Brzeska – gdzie odsetek żydowskich uczniów pozostawał znaczny – oraz dwóch mniejszych ośrodków, Borzęcina i Okocimia – gdzie co roku do szkół uczęszczało zaledwie kilkoro żydowskich dzieci – jako przestrzeni spotkania odmiennych tradycji. Były to miejsca, w których dzieci reprezentujące różne kultury, często nieposiadające początkowo wspólnego języka (dla większości uczniów żydowskich językiem ojczystym był jidysz), zdobywały nie tylko wiedzę formalną, lecz także uczyły się współistnienia w wielokulturowym społeczeństwie – informuje Anna Brzyska za pośrednictwem strony stowarzyszenia „Pamięć i dialog. Wspólna historia”. Wkład w powstanie książki mieli również sami mieszkańcy miasta, którzy brali udział w spotkaniach organizowanych w bibliotece w ostatnich miesiącach. Mimo wydania publikacji, autorzy zapowiadają kontynuację prac badawczych nad historią lokalnej społeczności.

Na gości otwarte było również brzeskie muzeum, a w nim m.in. szkice Janusza Mytkowicza z serii „Bejt Olam – Dom Wieczności” oraz skierowana do dzieci wystawa interaktywna „KEF to zabawa”, przygotowana przez Żydowskie Muzeum Galicja.

NIEDZIELA

Całość zakończył tradycyjny, zorganizowany już po raz dwunasty Marsz Pamięci. Niedzielne uroczystości rozpoczęły się na placu Kazimierza Wielkiego, skąd uczestnicy przeszli pod budynek dawnej synagogi przy ulicy Puszkina. Na znak pamięci złożono tam wiązanki kwiatów i znicze. Następnie podążyli w stronę cmentarza żydowskiego przy ulicy Czarnowiejskiej, gdzie oddano hołd ofiarom Holokaustu. Uczniowie z Brzeska, Okocimia i Borzęcina odczytali nazwiska swoich żydowskich rówieśników zamordowanych podczas wojny.

– Żyjemy w trudnych czasach. I często dzisiejsze niepewności, zło, wojny mają bardzo duży wpływ na to, jak postrzegamy świat, również takie wydarzenia jak Marsz Pamięci. Nie powiem na ten temat nic mądrzejszego niż dyrektor brzeskiego liceum Ryszard Ostrowski. (...) Szczególnie kiedy naokoło jest dużo zła, tak ważne jest robić coś dobrego – tam, gdzie możemy. I przekazywać te wartości młodzieży. Pamięć o zgładzonych mieszkańcach miasta (2/3 przedwojennej społeczności Brzeska) zdecydowanie należy do tych ważnych i dobrych rzeczy – pisze Anna Brzyska.

fot. K „Flesz” Wasylek

Źródło: <https://www.brzesko.pl/aktualnosc/89137,laczy-nas-pamiec-2026>

Data wydruku: 2026-10-14 01:32:18